

BETÆNKNING

Afgivet af Indenlandsudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutlov om den kommunale styrelse.

Fremsat af medlem af Naalakkersuisut for Indenrigsankliger, natur og miljø.

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit, formand

Inatsisartutmedlem Astrid F. Rex, Demokraterne, næstformand

Inatsisartutmedlem Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartutmedlem Hans Enoksen, Siumut

Inatsisartutmedlem Kristian Jeremiassen, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 7. oktober 2010 under EM2010 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål.

Med gennemførelsen af kommunesammenlægningerne i 2009 ændredes de kommunale organisationer væsentligt. Med nærværende lovforslag foretager man en række justeringer af de kommunale styrelsesregler på baggrund af de sidste to års erfaringer med de kommunale organisationer. Herved opdateres styrelsesloven, hvilket bl.a. har været et ønske fra kommunerne.

I forhold til den Landstingslov af 5. december 2008 om den kommunale styrelse forslås der ved denne inatsisartutlov bl.a., at medlemmer af kommunalbestyrelsen, der har deltaget i kommunalbestyrelsesmødet, kan underskrive beslutningsreferatet ved at benytte kommunikationsteknologier. Man udvider reglerne om, at kommunalbestyrelsen kan udpege andre end kommunalbestyrelsesmedlemmer som repræsentanter til at udføre øvrige hverv, som kommunalbestyrelsen måtte tildele dem.

Man indfører på ny en bestemmelse, der angiver, hvilke beslutninger kommunalbestyrelsen kan træffe i de tilfælde, hvor udvalgsstrukturen ændres. Man har på ny tilrettet bestemmelsen, som udgik af 2008-loven ved en fejl. Endvidere ændrer man reglerne vedrørende valg til formand for bygdebestyrelserne. Endelig foreslår man, at Tilsynsrådet skal afholde møder så ofte som formanden og 3 medlemmer finder det nødvendigt, således at der ikke længere er et krav om, at Tilsynsrådet skal afholde mindst et møde årligt.

Efter forslaget 1. behandling har Naalakkersuisut fremsat et ændringsforslag til § 60 om, ”at landsdommeren i Grønland udpeger Tilsynsrådets formand og en eller flere stedfortrædere for denne, som alle skal have bestået juridisk embedseksamen.”

1. behandling af forslaget i Inatsisartut.

Samtlige partier støttede op om forslaget intentioner i dets fremsatte form.

Medlemmer af udvalget ønskede desuden, at man i lovforslaget indfører, at kommunalbestyrelsen skal kunne yde honorar for arbejdet i særlig udvalg i henhold til § 31, samt at det indskrives i loven, at al formidling til medlemmerne foregår elektronisk.

Vedrørende det fremsatte ændringsforslag fra Naalakkersuisut var der derimod uenighed blandt partierne. Inuit Ataqatigit sammen med Kattusseqatigiit Partiat, Demokraterne og Atassut støttede forslaget om, at formanden for Tilsynsrådet i fremtiden skal være jurist. Inuit Ataqatigit og demokraterne mente i den sammenhæng, at det yderligere vil styrke Tilsynsrådets arbejde, hvis medlemmerne af Tilsynsrådet har juridisk eller økonomisk uddannelse..

Siumut mente derimod, at det fortsat skal være formanden for Naalakkersuisut, der er formand for Tilsynsrådet. Siumut anførte, at det er vigtigt, at Naalakkersuisut har tæt føling med kommunernes virke og effektivt tilsyn med kommunerne.

Samråd:

Udvalget har som led i udvalgets behandling af forslaget haft Medlemmet af Naalakkersuisut for Indenrigsanliggender, natur og miljø i samråd. En kopi af samrådsindkaldelsen er vedlagt.. Medlemmet af Naalakkersuisut har ikke udfærdiget talepair til samrådet. Der var til brug for samrådet udarbejdet en oversigt over, hvilke bestemmelser, der ændres materielt i forhold til den gældende lov. Oversigten er ikke vedlagt nærværende betænkning, idet der i betænkningen er indarbejdet en kort gennemgang af de materielle ændringer.

Lovudvalgets behandling af forslaget.

Forslagets tekniske udformning:

Det fremgår af de almindelige bemærkninger, at man med denne lov foreslår en udvidet adgang til, at de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer kan gennemse det sagsmateriale, der ligger til grund for behandlingen i kommunalbestyrelsen. Man fremfører yderligere, at der

i lovforslaget indsættes tidsfrister for, hvornår dagsordenen og sagsmaterialet til kommunalbestyrelsens møder skal fremsendes til medlemmerne. Endelig lægges der op til, at borgmesteren i afgørelser, i sager, som ikke tåler udsættelse eller ikke giver anledning til tvivl, efterfølgende skal orientere kommunalbestyrelsen.

Indenlandsudvalget er under udvalgsbehandlingen blevet opmærksom på, at ovenstående punkter, allerede indgår i den nugældende lov: Landstingslov nr. 14 af 5. december 2008 om den kommunale styrelse.

Ved gennemlæsningen af de særlige bemærkninger til de enkelte bestemmelser fremgår det desuden, at der er tale om en videreførelse af tidligere vedtagne regler.

Udvalget finder det derfor yderst kritisabelt, at der ikke er overensstemmelse mellem de almindelige bemærkninger og de særlige bemærkninger til lovforslaget. Udvalget skal dermed understrege, at det ikke er korrekt, at der ved denne lov sker de omtalte ændringer, der er nævnt i de almindelige bemærkninger til *punkt 2.2 Kommunalbestyrelsen og 2.3 Borgmesteren og viceborgmesterens virke*, idet det anførte allerede er gældende lov.

Udvalget skal endvidere gøre opmærksom på, at der i den nye styrelseslov er fjernet en sætning i forslagets § 34, stk. 1. 2. led i forhold til § 33 i den tidligere lov. Man har således fjernet følgende sætning *"samt til at udføre øvrige hverv, som kommunalstyrelsen måtte tildele dem"* Det fremgår ikke af de særlige bemærkninger til bestemmelsen, at man ved lovforslaget ændrer ordlyden i § 34, stk. 1. Udvalget må derfor antage, at der er tale om en meget uheldig fejl ved udfærdigelse af loven. Endvidere skal udvalget bemærke, at der er tale om en fejlagtig henvisning i § 44, stk. 3, der skulle rettelig have været henvist til § 42, stk. 3.

Udvalget henstiller, at Naalakkersuisut inden 3. behandlingen fremsætter ændringsforslag, der retter de konstaterende fejl vedr. §§ 34 og 44.

Udvalget skal anmode om, at Naalakkersuisut bekræfter, at de agter at fremsætte ovenstående ændringsforslag inden 3. behandlingen.

Udvalget finder det ydermere meget kritiserbart, at høringsparternes fremførte lovtekniske mangler ved lovforslaget og de tilhørende bemærkninger ikke efterfølgende er blevet fuldt ud rettet.

Formandens departement havde fx følgende bemærkninger:

"Lov - og Justitsafdelingen skal anbefale, at forslaget bringes i overensstemmelse med de gældende retningslinjer for udarbejdelse af regler i Grønlands Selvstyre for så vidt angår både lovforslaget og dets tilhørende bemærkninger. Der er særligt behov for, at forslagets opstilling bringes i overensstemmelse med retningslinjerne. Endelig ses bemærkninger at være udformet som et ændringsforslag. Dette er ikke korrekt, idet der er tale om fremsættelse af en hovedlov."

Udvalget har noteret sig, at man har taget høringsparternes bemærkninger til efterretning. Udvalget finder dog fortsat, at forslaget bærer præg af sjusk og bemærkningerne virker temmelig uklare mht., hvad der er videreført fra den tidligere lov, og hvilke ændringer, der sker ved fremføringen af denne nye hovedlov.

Sammenholdt med de fejlagtige almindelige bemærkninger har udvalget fundet det nødvendigt at anføre, hvilke bestemmelser, der ændres materielt i forhold til den tidligere lovtekst.

I § 15, stk. 2, er der nu krav om skriftlig begæring ved udtræden af kommunalbestyrelsen.

I § 16, stk. 1, 1. pkt. er ”straks” blevet fjernet vedrørende underskrivelse af beslutningsreferat.

I § 16 er § 16, stk. 3, indsat. Bestemmelsen giver medlemmerne af kommunalbestyrelsen adgang til at benytte kommunikationsteknologier.

I § 31, stk. 4, er den sidste del, der starter med ”samt” indsat. Således at repræsentanter også kan udføre hverv for kommunalbestyrelsen.

Hele § 33 om kommunalbestyrelsens beslutninger i tilfælde af ændret udvalgsstruktur er indført.

§ 34, stk. 2, er fjernet, således at kommunalbestyrelsen ikke længere kan overlade hverv til andre af kommunens beboere.

I § 48 er ”statsautoriseret revision” ændret til ”revision”.

I § 49 er ”statsautoriseret revision” ændret til ”godkendt revision.”

§ 51, stk. 3, er ændret, så der ikke længere er detaljerede regler om valg til bygdebestyrelsesformand.

§ 61 er ændret til, at Tilsynsrådet afholder møde ”så ofte, som formanden eller 3 medlemmer finder det nødvendigt.” Der er dermed ikke længere et krav, at Tilsynsrådet har møde en gang årligt.

Derudover indføres der med ændringsforslaget, at landsdommeren i Grønland udpeger Tilsynsrådsformanden og en eller flere stedfortrædere, der alle skal have bestået juridisk embedseksamen.

Tilsynsrådet:

Det foreslås, at Tilsynsrådet ikke længere skal holde møde mindst en gang årligt, men derimod kun så ofte som formanden eller 3 medlemmer finder det nødvendigt.

I den forbindelse skal udvalget henvise til Finansudvalgets betænkning til 2. behandlingen af VM 2006/16 vedrørende *Hovedkonto 10.01.10 Tilsynsrådet for kommunerne*. Finansudvalget stillede i betænkningen spørgsmål til status på tilsynsrådets arbejde, herunder spurgte man til, hvor mange møder, der har været afholdt i tilsynsrådet i de sidste 2 år. Endvidere ønskede Finansudvalget at vide, om der ville være en fordel ved at overføre området til fx justitsområdet.

Som det fremgår af betænkningen til 2. behandlingen fra 16. marts 2006 har det daværende Landstyre svaret:

"at Tilsynsrådet planlægger at afholde møde så vidt muligt mindst to gange årligt. Der blev afholdt møde i oktober 2004, hvorimod et planlagt møde under forårssamlingen 2005 måtte aflyses på grund af ekstraordinær travlhed under landstingssamlingen. Der var dog ingen beslutningssager, men alene orienteringssager på den planlagte dagsorden. Det planlagte møde i forbindelse med efterårssamlingen 2005 blev aflyst på grund af udskrivelse af valg til landstinget."

Landstyret svarede i den forbindelse ikke på spørgsmålet på, om der ville være en fordel ved at overføre nærværende område til f.eks. justitsområdet.

På den baggrund konkluderede finansudvalget følgende:

"Finansudvalget finder, at noget tyder på, at det nuværende system virker trægt, og skal henstille til Landstyret at søge systemet reorganiseret. Udvalget skal også henstille, at Tilsynsrådet fremover søger at holde flere møder samt, at det sikres, at Tilsynsrådet bliver mere synligt."

Til 3. behandlingen af forslaget svarede Landstyret på, om der vil være fordele ved at overføre nærværende område til fx justitsområdet. I den forbindelse anførte Landstyret bl.a. *"at Tilsynsrådet ønsker at øge aktivitetsniveauet, bl.a. ved at afholde flere møder med kommunerne og ved øget mødeaktivitet i øvrigt og ønsker videre at synliggøre Tilsynsrådet"*.

På baggrund af Landstyrets svar ved 3. behandlingen og Finansudvalgets konklusion ved 2. behandlingen skal Indenlandsudvalget understrege vigtigheden af, at Tilsynsrådet fortsat søger at holde flere møder om året og sikrer, at Tilsynsrådet fremstår synligt ved at øge aktivitetsniveauet.

Naalakkersuisut har efter nærværende forslags 1. behandling fremsat forslag om, at landsdommeren i Grønland udpeger Tilsynsrådets formand, og en eller flere stedfortrædere for denne, som alle skal have bestået juridisk embedseksamen.

Udvalget er opmærksomt på, at det er sædvanligt, at ændringsforslag, som har begrænset betydning sjældent kommer i høring. Udvalget finder dog, at nærværende ændringsforslag har en sådan betydning, at det med fordel kunne have været i høring hos relevante høringsparter. Udvalget finder dog ikke, at KANUKOKA skulle have været hørt, idet KANUKOKA ved møde med Indenlandsudvalget har givet udtryk for, at de ikke mener, at de skal høres over ændringsforslaget, da det ikke vedrører organisations kompetenceområde.

Med ændringsbestemmelsen gøres valget af formanden for Tilsynsrådet og en eller flere stedfortrædere uafhængigt af det administrative og politiske system.

Såfremt lovforslaget vedtages betyder det, at det politiske islæt ved Tilsynsrådet begrænses. Hermed vil man undgå den opfattelse, at tilsynsmyndighedernes afgørelser er underkastet politisk styring, uanset om opfattelsen er berettiget eller ej. Man vil samtidig undgå, at møderne i Tilsynsrådet bliver aflyst pga. udskrivelse af valg, travlhed under samlingerne eller lignende politisk aktivitet.

Det kan nævnes, at i et sammenligneligt land –Danmark– har man afskaffet Tilsynsrådet. Fra tidligere at have et tilsynsråd som 1. instans og en 2. instans i Indenrigs og Sundhedsministeriet har man erstattet det med en ny konstruktion. Tilsynet med kommunerne er i 1. første instans placeret hos Statsforvaltningerne, hvor jurister træffer afgørelse i sagerne. Velfærdministeriet er 2. instans. Dermed er man gået fra et system med to politiske instanser til et system, hvor det politiske element er fjernet i 1. instans, men opretholdt i 2. instans. Dette har givet en meget disharmonisk tilstand. Man overvejede i den sammenhæng at oprette et særskilt nævn bestående af jurister og en højesteretsdommer, men der var ikke flertal for et rent retligt system i Danmark.

I Inatsisartutlov om den kommunale styrelse er der alene én instans; Tilsynsrådet. Ved at indføre at formand og stedfortræderne skal have juridisk embedseksamen, fjerner man det politiske element fra tilsynet. Derimod sikrer man en juridisk kompetence i rådet og den bedst mulige objektivitet og uafhængighed i rådets virke.

Under samrådet med medlemmet af Naalakkersuisut for Indenrigsanliggender, natur og miljø blev baggrunden for ændringsforslaget uddybet nærmere. Det blev oplyst, at man som sådan ikke har oplevet problemer med den nugældende ordning, hvor formanden for Naalakkersuisut er formand for Tilsynsrådet. De kommunale regler er blot blevet mere komplekse efter kommunalsammenlægningen, og derfor er der opstået et behov for at formanden for Tilsynsrådet har den fornødne juridiske kompetence og forståelse for det kommunalretlige område. Samtidig anså medlemmet af Naalakkersuisut, at man hermed også sikrer, at Tilsynsrådsformanden besidder den fornødne juridiske kompetence, hvis det kommunale regelsæt bliver endnu mere komplekst i fremtiden. Samtidig formoder man, at der dermed også vil være den fornødne økonomiske kompetence i Tilsynsrådet.

Afledt af forslag til inatsisartutlov om den kommunal styrelse har det ligeledes under samrådet med Medlemmet af Naalakkersuisut for Indenrigsanliggender, natur og miljø været drøftet, hvilke ændringer medlemmet af Naalakkersuisut fremover forventer vedrørende vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmer, borgmestrer, viceborgmestrer samt bygdebestyrelsesformænd. Medlemmet for Naalakkersuisut har i den forbindelse oplyst, at man efter vedtagelse af styrelsesloven vil drøfte med KANUKOKA, hvad målsætningen vedrørende vederlagsbekendtgørelsen skal være. I den forbindelse blev det bl.a. oplyst, at Naalakkersuisut ikke forventer at ændre på reglerne om, at alene stedfortræderen og ikke kommunalbestyrelsesmedlemmet modtager vederlag, hvis et kommunalbestyrelsesmedlem grundet længerevarende sygdom i mere end 2 måneder, barsel eller adoption ikke kan deltage i kommunalbestyrelsesarbejdet.

Økonomiske konsekvenser

Udvalget har i øvrigt noteret sig, at forslaget ikke antages at have nogle økonomiske konsekvenser for det offentlige. Udvalget skal i den forbindelse bemærke, at nærværende forslag ikke vedrører forhandling af bloktilskud.

Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse.

Et enigt udvalg indstiller Naalakkersuisuts lovforslag til vedtagelse i den herefter foreliggende form.

Et enigt Udvalg indstiller endelig, at forslaget henvises til yderligere behandling i Indenlandsudvalget mellem 2. og 3. behandlingen.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

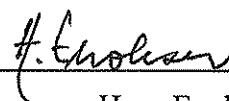
Isak Hammond
Formand

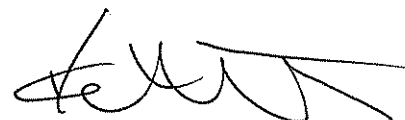
Astrid F. Rex
Næstformand

Kaali Olsen

Hans Enoksen

Kristian Jeremiassen

Medlem af Naalakkersuisut for Indenrigsanliggender
Anthon Frederiksen/
bringes

Dato 20. oktober 2010
J.nr. 01.43.04-00001

Indkaldelse til samråd i Indenlandsudvalget den 20. oktober 2010, kl. 7.30-8.30

Indenlandsudvalget ønsker Medlem af Naalakkersuisut for Indenrigsanliggender, Anton Frederiksen til samråd i udvalget.

Indenlandsudvalget ønsker at drøfte følgende:

EM 2010/25 – Forslag til Inatsiartutlov om den kommunale styrelsen.

Redegørelse for de materielle ændringer ved lovforslaget om den kommunale styrelse i forhold til nugældende lov.

Redegørelse for baggrunden for ændringsforslag til § 60 vedrørende udpegning af tilsynsrådsformand og en eller flere stedfortrædere samt krav om beståelse af juridisk embedseksamen.

3. Man ønsker endvidere en redegørelse for anvendelsen af stedfortræderreglerne herunder 2-månederskravet og 4 månederskravet i henhold til § 15.

4. Afledt af ovenstående spørgsmål ønsker udvalget at drøfte vederlag i forbindelse med bl.a. sygdom samt ydelsen af vederlag til borgmestere og viceborgmestere.

PVA
Indenlandsudvalget

Isak Hammond
Formand

7. oktober 2010

EM 2010/25

Ændringsforslag

til

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx xx 2010 om den kommunale styrelse

Fremsat af medlemmet af Naalakkersuisut for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø.

Til § 60

1. § 60, stk. 1, nr. 1 affattes således:

” Nr. 1. Landsdommeren i Grønland udpeger tilsynsrådets formand og en eller flere stedfortrædere for denne, som alle skal have bestået juridisk embedseksamen.”

Bemærkninger til ændringsforslaget

Almindelige bemærkninger

Det er Naalakkersuisuts ønske at gøre udpegningen af formand for Tilsynsrådet og dennes ene eller flere stedfortrædere uafhængigt af det administrative og politiske system i Grønlands Selvstyre, for at sikre størst mulig objektivitet i Tilsynsrådets virke.

Det er også Naalakkersuisuts vurdering at den almindelige juridiske indsigt, og den kommunal-juridiske indsigt i Tilsynsrådet styrkes.

Bemærkninger til ændringsforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 1.

Hensigten med at Landsdommeren udpeger tilsynsrådets formand og en eller flere stedfortrædere er at gøre valget af formanden uafhængigt af det administrative og politiske system i Grønlands Selvstyre. For at styrke den kommunal-juridiske indsigt i Tilsynsrådet skal den udpegede formand, og stedfortrædere for denne, have bestået en juridisk embedseksamen.

Det forhold, at Landsdommeren i Grønland udpeger Tilsynsrådets formand, og en eller flere stedfortrædere for denne, som alle skal have bestået juridisk embedseksamen vil ikke udelukke, at sager afgjort af Tilsynsrådet kan indbringes for de almindelige domstole.